

חג המולד וראש השנה האזרחית החדשה – איגרת מידע לאירגוני רווחה ושירותים חברתיים

ערב חג המולד נחוג ב-24 בדצמבר והחג עצמו ב-25 - 26 לחודש ברוב העדות הנוצריות המערביות (קתולים ופרוטסטנטים). לעומתן, רוב הכנסיות המזרחיות (אורתודוקסים למשל) מציינות את התאריך לפי הלוח היוליאני ב-6 בינואר (ערב החג) וב-7 - 8 בינואר (החג עצמו). בחלק מהערים שבהן חיות מספר עדות נוצריות, הוחלט על "איחוד החגים", במועד של העדות הנוצריות המערביות. ערב ראש השנה האזרחית (לקתולים ולפרוטסטנטים) מצוין ב-31 בדצמבר וראש השנה האזרחית ב-1 בינואר, והאורתודוקסים מציינים את המועד ב-13 – 14 בינואר בהתאמה. כיום רבים מבני העדות המזרחיות בישראל מציינים את המועדים על פי מועדי העדות המערביות. מומלץ לברר עם העובדים לגבי מועדי החג לפיהם הם נוהגים.

רקע כללי

תקופת חג המולד ותחילת השנה האזרחית מהווה תקופה חשובה מאוד לנוצרים בעולם כולו ולנוצרים בישראל בפרט. על פי הברית החדשה, מציין חג המולד את הולדתו של ישוע למרים בבית לחם. הנוצרים מאמינים כי לידתו של ישוע מהווה הגשמה של הנבואה על בואו של המשיח, אשר יגאל את העולם מחטאיו ויגשר על הפער שבין האל ובין בני האדם. עבור נוצרים רבים בעולם ובישראל, זהו חג משפחתי של שמחה ואור, המלווה בביקורים הדדיים, מתנות ואוכל מיוחד. מרבית הקהילות משמרות מסורות וטקסים קהילתיים ומשפחתיים אחד מהסמלים הללו הוא עץ ירוק-עד, מקושט באורות ובנרות וכוכב בראשו המסמל את הכוכב שהורה לשלושת החכמים את הדרך למקום הלידה של ישוע. האור הינו מאפיין משותף לחגי אמצע-החורף בדתות ובתרבויות השונות. את החג מלווה גם דמותו הפופולרית של סנטה קלאוס המבוססת על הבישוף ניקולאס הקדוש מהמאה הרביעית, שמעניק מתנות לילדים.

1 בינואר נקבע כתחילת השנה האזרחית עוד בימי יוליוס הקיסר, במאה הראשונה לפנה"ס. ערב השנה החדשה נחוג ברחבי העולם גם ללא קשר לחג המולד הנוצרי, וכך גם בישראל מציינים את ראש השנה האזרחית. תאריך זה מצוין כבר מימי הרומים את תחילתה של שנת הפעילות הכלכלית והאדמיניסטרטיבית.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **סדר היום:** בערב חג המולד נהוג לערוך ארוחה משפחתית ולאחר מכן ללכת לכנסייה ולהשתתף במיסת חג המולד.
- **מפגשים וטיפולים:** אין מניעה לקבוע פגישות עם פונים. ייתכן שיהיו פונים שיבקשו לשנות את המועד מסיבות שונות.
- **פעילויות מקצועיות:** בשל החג, מומלץ להימנע מעריכת סדנאות והכשרות במועד זה.
- **סימני החג:** מומלץ לארגון להציב ברחבי הארגון סממנים שיצינו את החג כגון – ברכות לשנה החדשה, קישוטים ועוד, הן כלפי הצוות והן כלפי לקוחות הארגון.

האגרת עובדה על סמך איגרת חג המולד וראש השנה האזרחית לאירגוני בריאות שנכתבה על ידי צוות המרכז הבין תרבותי לירושלים שבחר להיעזר בגישת ה-Creative Commons לקוד פתוח כגישה מנחה לצורך הגדרת אופני השימוש בחומרים שלו. אגרות מידע נוספות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb/) (<http://jicc.org.il/heb/>).